

STAVEBNÍ VÝVOJ FEUDÁLNÍHO SÍDLA V ČEČOVICÍCH

JAN ANDERLE

Čečovice jsou dnes malou nevýznamnou vsí s kostelem a troskou zámku, která leží v sousedství městečka Staňkova nedaleko Horšovského Týna (okres Domažlice, k. ú. Čečovice, ZM 1:50 000 21 - 22 Holýšov, 46 mm od Z, 125 mm od J s. č.). Její jméno je v povědomí odborníků spojeno se zdejším kostelem sv. Mikuláše, který představuje nejen v rámci Čech stavbu jedinečnou a dosud ne zcela ve všech souvislostech vysvětlenou, přestože právě k ní se upírá těžiště zájmu směřujícího do Čečovic. Ve stínu tohoto stavebního skvostu stojí bývalé feudální sídlo, jemuž byla věnována pouze okrajová pozornost, nikoli však právem. Hned dodejme, že následky oficiálního nezájmu jsou zde doslova zhoubné. Na jejich konci stojí požár nezajištěného objektu v roce 1990, po němž stavba zvolna zaniká.

Odborná literatura věnuje zmínky čečovickému zámku počínaje díly topografů J. Schallera (1789, 120) a J. G. Sommera (1839, 180). Hlubší pozornosti z pohledu historika se sídlu dostalo od A. Sedláčka v jeho Hradech (1893, 118), když se jím předtím na stránkách Památek archeologických zabýval M. Kolář (1874, 17).

Ani novější publikace (Birner 1976, 118; Poche a kol. 1977, 177) zmiňující sídlo se hlouběji nevěnují jeho stavební podstatě. Předěl v jejím poznání znamená až práce Z. Procházky (1982, 66 - 72). Poprvé je zde rozpoznáno gotické jádro objektu a pořízen analytický plán zámekové sýpky, v níž je skryto.

Kolektivní dílo Hradů... (1985, 49) ve vztahu ke stavbě opakuje přes existenci Procházka článku jen banální informace převzaté ze starších prací. Nejnověji se čečovickému sídlu věnoval J. Kaigl (1993, 89 - 100) ve stati

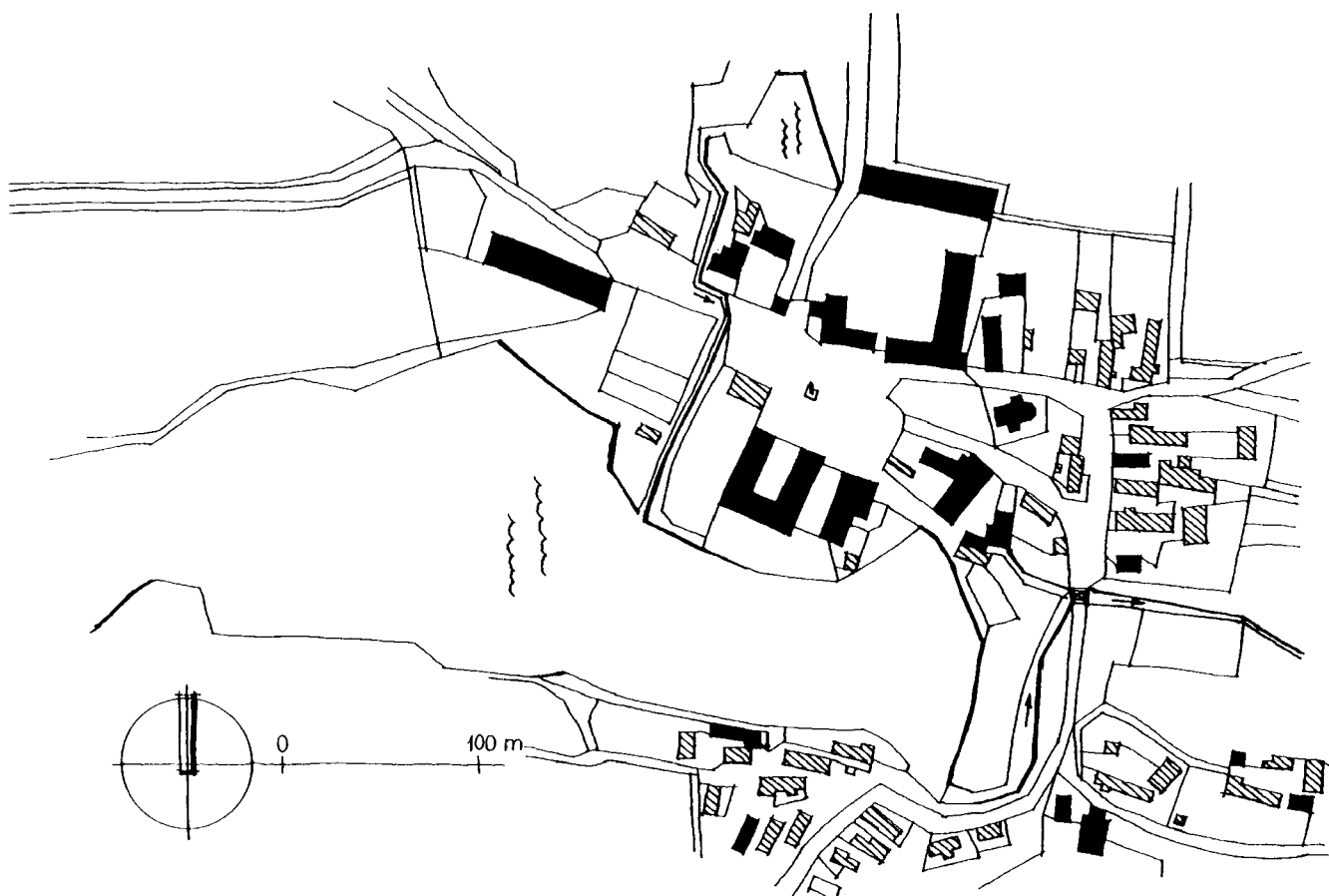
Obr. 1: Čečovice, zámek od severovýchodu. Stav r. 1982.

Obr. 2: Jádro vsi Čečovice. Stav r. 1993. Letecký pohled.

o zdejším kostele. Poznatky o stavbě těží v podstatě ze zmíněného Procházka článku a z nepublikovaného elaborátu stavebně historického průzkumu z r. 1991, jehož jsem autorem. Stručnou informaci o zámku nově publikoval i Z. Procházka (1993, 117).

Zhoubný požár v r. 1990 pohnul příslušné orgány

Obr. 3: Čečovice v r. 1838 podle IS KI 549 SÚA Praha. Šrafované spalné, plně nespalné objekty. (Kresba autor)

alespoň k tomu, že motivovaly uživatele zámku ZD Puclice, aby zajistil dokumentaci současného stavu, fotodokumentaci a stavebně historický průzkum objektu. Tohoto úkolu se zhostila naše firma v průběhu ledna a února 1991. Na dokumentaci současného stavu se podstatně podílel ing. Č. Stehlík, fotodokumentaci, kterou zde přejímám, provedl Z. Procházka.

Tato práce vychází z poznatků, kterých bylo dosaženo při zpracování výše zmíněné zakázky a z několika dalších návštěv objektu v následujících letech.

Historie Čečovic je podána na základě dostupné literatury, edic pramenů a toho archivního materiálu, který bylo v silách autora samostatně zpracovat.

Poděkování za odbornou konzultaci náleží ing. arch. J. Škabradovi.

HISTORIE FEUDÁLNÍHO SÍDLA V ČEČOVICÍCH

Existence Čečovic se v písemných pramenech, pokud víme, odráží až po polovině 14. století. Nedorozumění, kterým Čečovice do starší literatury vnesl M. Kolář (1874, 17) - ranější údaje se týkají však nespíše Čečovic (Eschowitz) u Boru (Haid), rozpoznal už A. Sedláček (1893, 118). Dá se předpokládat, že absence starších zmínek je dána stavem pramenů, nikoli pozdním založením Čečovic.

Tato ves zapadá do sídelní struktury, která byla patrně v základu hotova na prahu vrcholného středověku. První údaj o sousedním Bukovci se hlásí do roku 1177. Mezi svědky v listině o knížecím nadání kladrubskému klášteru na posledním místě vystupují „milites“ bratři

Dobrohost a Mutina z Bukovce (CB I, 246). Mutina z Bukovce je znovu jmenován jako svědek ve falsu antedatovaném do r. 1185 (CB I, 404). Starou sídelní tradici a význam Bukovce dokládá přítomnost v jádře románského kostela Nanebevzetí P. Marie (Poche a kol., 1977, 149). Zmínka o další sousední vsi Všekary je v kladrubském falsu antedatovaném do roku 1115 (CB I, 400).

Ve zdejší kraji se výrazně uplatňoval rozrod tzv. Prostibořiců (Kolář, Sedláček 1902, 321), jejichž původistěm asi byla nedaleká ves Prostiboř s hradem. Jeho stavební podstatu lze sledovat nejspíš od přelomu 13. a 14. století. Stejného erbu byli majitelé Bukovce, z nichž je znám Jaroslav z Bukovce zmíněný roku 1289 jako svědek na listině tepelského kláštera (RB, 634, Kolář 1874, 17). Mezi Bukovcem a Čečovicemi byl patrně úzký vztah daný nejen zeměpisnou blízkostí, neboť potomek či příbuzný zmíněného Jaroslava, také Jaroslav, v záznamu z r. 1356 jmenovaný jako Jarohněv (?) (Tingl ed. 1867, 33), užíval predikát z Čečovic a v letech 1355-1458 je doložen jako patron kostelů v Bukovci a v Čečovicích, zde od roku 1356 (Tingl ed. 1867, 33, 7, Sedláček 1893, 118).

Má se za to, že Jaroslav z Čečovic obě vsi vlastnil a v Čečovicích sídlil. A. Sedláček (1893, 118) a po něm další se domnívají, že za Jaroslava z Bukovce nebo některého jeho nástupce došlo k přenesení sídla do Čečovic, což je nejpravděpodobnější vysvětlení. Při zlomkovitém stavu pramenů ale nelze vyloučit, že například nějaká forma feudálního sídla existovala v Čečovicích už dříve, aniž jsme s to v písemných zmínkách postihnout jeho počátek.

Při románském kostele v Bukovci je možné předpo-

kládat feudální sídlo obvykle nazývané kurií, které se vývojem poměrů mohlo stát nevyhovujícím, což mohlo jeho pány vést k založení nového sídla v Čechovicích, vzdálených jen necelé dva kilometry. Při obhlídce kostela v Bukovci jsem v jeho západním průčelí při jihovýchodním nároží ve výšce kruchty zaznamenal ve zřejmě intaktním románském zdivu zazděný otvor proporci vstupu, který by mohl nejspíš souviset s existencí románské tribuny.

Autor hesla Čechovice - zámek v díle Hradý... (1985, 49) bez udání pramene tvrdí, že se v souvislosti se zprávami z let 1355 - 1358 poprvé uvádí čechovická tvrz. Údaj se nedá ve známých pramenech potvrdit a zřejmě jej lze zařadit mezi ostatní pochybení zmíněné práce.

Doklady o čechovickém kostele z let 1356 a 1358 přináší ještě další otázku. Jde v ní o dataci dnešní svatyně.

J. Kaigl (1993, 93, 95) předpokládá, že údaje se týkají jejího předchůdce. Vychází při tom z úvahy, že nynější skvělý kostel nelze spojit s působením místních zemanů a připisuje jej až jejich nástupcům, pánům z Velhartic. Jeho soud vychází „z logiky věci“. To ale přináší jistá rizika při rekonstrukci dějů v dobách, kam sotva dohlédneme.

Naproti tomu slohovou analýzou zdůvodněná datace dnešního kostela do 2. čtvrtiny 14. století, jak ji naposledy stanovil kolektiv vedený D. Libalem (1993, 54), nedokáže vysvětlit příčiny vzniku této výjimečné architektury.

Řešení záhady je v nedohlednu, stojí ale za připomínku, že v 1. polovině 14. století byl goticky přestavován kostel v Bukovci (Poche a kol. 1977, 149) a stavěla se asi čechovická tvrz, podnik dost velký na to, aby kladl možnosti místních zemanů do poněkud příznivějšího světla.

Na začátku 60. let 14. století Jaroslav z Čechovic přistoupil k prodeji svého zboží. V roce 1362 prodal dvě louky u Krňovic kladrubskému klášteru (Sedláček 1893, 118) a v roce 1364 už uplatňují v Čechovicích a Bukovci podací právo bratři Velhartičtí (LC I, 45, 50). Jaroslav z Čechovic se pak v roce 1369 přiznává spolu s Rousem z Litic a Rackem z Tlučné ke 30 kopám gr. č., které dlužili Benedovi ze Štáhlav (Kolář 1874, 17).

Dalo by se očekávat, že Jaroslav získal předpokládaným prodejem svého zboží Velhartickým, tak se totiž změna čechovických patronů obecně vykládá, značné prostředky. Místo toho jej za několik let nacházíme v situaci, kterou A. Sedláček (1893, 118) nazývá chudobou. Možností vysvětlení, co ho do ní uvrhlo, resp. přinutilo k prodeji, může být více. Jako jedna z nich připadá v úvahu vyčerpání příliš náročným stavebním podnikem. Jestliže tomu tak opravdu bylo, šlo o práce na kostele v Bukovci, stavbu tvrze v Čechovicích nebo snad zdejšího kostela? Jistou odpověď zatím neznáme.

Osoby s predikátem z Čechovic, ale již bez vlastnického vztahu ke statku, nacházíme usazené v nedalekých Otěšicích (Ottův slovník 1892, 888) nebo jako duchovní (LC VII, 14) ještě v 1. polovině 15. století.

Někdy krátce před rokem 1364 tedy Čechovice s Bukovcem získali bratři Bušek, Václav a Jan z Velhartic. V první zprávě se uvádějí pouze dva bratři v pořadí Jan a Bušek, v další již tři Jan, Bušek a Václav (LC I, 45, 50). K čechovickému statku drželi páni z Velhartic ještě ves

Němčice. Dokládá to údaj z berního rejstříku z konce 70. let 14. století, který zde zaznamenává starší stav, užívaje plurálu „páni“ (Emler ed. 1876, 18), ačkoli z bratří žil v době dokončení rejstříku již pouze Jan.

Všichni tři bratři byli významnými světskými nebo církevními hodnostáři, takže v Čechovicích se asi žádný z nich souvisleji nezdržoval.

V roce 1371 byli Bušek a Václav mrtvi a Jan, vzdav se církevních obrocí, ujal se dědictví, oženil se a za bratry Buška a Václava učinil zbožná nadání u klatovských dominikánů (Vančura 1927, 142). Zboží, kterému vládl, zahrnovalo statky Velhartice, Čechovice, Bor, Petrovice a Kolínec.

Jan se obával brzké smrti. Veden tímto strachem, zapletl se s bavorskou rodinou své manželky tak nešťastně, že ze strany Bavorů došlo i k obsazení hradu Velhartic a únosu Janovy mladší dcery Anny. V Janově zájmu vedl s Bavyrou válku a později nesl i náklady na urovnání sporu Oldřich z Rožmberka, který už dříve (1385) působil jako ochránce Velhartických (Sedláček 1897, 111 - 112). Jan dožil jako Oldřichův chráněncem na rožmberských Nových Hradech před rokem 1390 (Sedláček 1897, 112).

Faktickými pány velhartického zboží byli tehdy Rožmberkové, i když bylo formálně přiděleno napolovic Janovým dcerám, kterým ještě Oldřich z Rožmberka také určil ženichy. Vykonavatelem jeho vůle se stal syn Jindřich. Správu zboží prováděli rožmberští purkrabí. Na Čechovicích sloužil Přibík z Janovic, který tu podle Sedláčka (1893, 118) musel být pro vzpouru proti Jindřichovi dobytý a posléze byl popraven, což zavadlo příčinu k další drobné válce s jeho příbuznými. Dalším purkrabím v Čechovicích byl asi do roku 1413 Jan Špice z Lužan a před ním jakýsi Prokop (tamtéž, Kaigl 1993, 99 pozn. 41).

Z Janových dcer Anna, zdá se, lpěla více na své polovině Čechovic. V roce 1401 vykonával Annin druhý manžel Václav z Vartmberka, sídlící na Veliši, podací právo k čechovickému kostelu (LC VI, 55), když před tím v roce 1393 sliboval nečinit zásahy do správy zboží bez vůle Anny a jejího poručníka Jindřicha z Rožmberka (Sedláček 1897, 112). V roce 1395 Jindřich vyměnil polovinu čechovického statku („... zboží a dědiny...“), která náležela druhé Janově dceři Kateřině a jejímu muži Janovi z Hradce, za část velhartického zboží (AČ II, 324). Svoji polovinu statku Čechovic a Boru mu pak Anna, potřeť vdaná za Hynka staršího z Náchoda, postoupila v roce 1409 za doživotní roční plat 170 kop (AČ III, 478-9).

Podle Sedláčkova podání (1897, 113) by se mohlo zdát, že Anna s manželem Václavem na Čechovicích sídlila. Vzhledem k okolnostem to nepovažuji za pravděpodobné, tamtéž uvedené datum 1412 je omyl, protože Anna tehdy již byla vdána za Hynka (AČ III, 478). Jako patron čechovického kostela je ale tehdy jmenován Čeněk z Vartmberka (LC VII, 69), což si lze vysvětlit asi tak, že si Vartmberci dělali s ohledem na někdejší spojení s Annou nárok na část jejích práv k Čechovicím, jichž se sice vzdala roku 1409, ale kostelní podací mezi ně zřejmě nebylo zahrnuto, nebo šlo ze strany Čenka o usurpaci.

Anna, zdá se, nepovažovala odevzdání své části čechovického statku za definitivní, snad vyhověla svému po-

ručníku Jindřichovi z Rožmberka pod tlakem, vzhledem ke svému submisivnímu postavení, a pak, vzdálena jeho vlivu, věc uvážila jinak. Jisté je, že navzdory aktu z roku 1409 převedla později svá práva k Čečovicím na své syny Jana a Petra a Jan posléze na Jana Hlaváče z Mitrovic, vše řádným zápisem do desk zemských.

Spor, který se pro to u zemského soudu vedl, vyvolal Jan Hlaváč, vznesením svého domnělého nároku na Čečovice na úkor Dobeše Snopoušovského z Čečovic, který je někdy před zahájením pře, rozhodnuté roku 1454, získal od Rožmberků. Stalo se to asi na počátku husitských válek, kdy Rožmberci převáděli své vzdálené statky, které nemohli sami přímo vojensky zajistit, pod správu místních feudálů (srov. Anderle, Švábek 1989, 108). Dobeše na soudě zastupoval Jan z Rožmberka. Listinami o prodeji jedné poloviny Čečovic Kateřinou z Velhatric a druhé poloviny Annou za roční plat prokázal nárok Rožmberků a tím i Dobešův. Annina práva soud uznal za promlčená. (RT I, č. 62). Majetek, o nějž byl spor, není ani zde blíže určen, hovoří se obecně o dědinách v Čečovicích.

Jak uvádí A. Sedláček (1893, 118), měnil statek ve 2. polovině 15. a na začátku 16. století často majitele. V roce 1516 je podle téhož pramene vlastnil a potom prodal Volf Dobrohost z Ronšperka a na Horšovském Týně, pak je měl Jan z Gutštejna (RT I, 362). V roce 1542 si jeho synové Jiřík, Albrecht a Kryštof vložili do desk zemských statek Čečovice, tvrz a ves s poplužním dvorem a kostelním podacím, ves Bukovec s kostelním podacím, vsi Němněnice, Ostromeč, Černovice a Nomněř a části dalších vsí, a to pak prodali Přibíkovi Chlumskému z Chlumu, který zemřel v roce 1544. Poručníci jeho syna Pavla pak statek prodali roku 1546 Janovi mladšímu z Lobkovic (Bílek 1882, 331, Sedláček 1893, 118). Tomu už v roce 1539 král Ferdinand prodal panství Horšovský Týn (Sedláček 1893, 99). K němu byl čečovický statek připojen, ale zachoval si v jeho rámci určitou správní samostatnost.

Tomuto definitivnímu spojení s týnským panstvím předcházelo období za Ronšperků, kdy se rovněž Čečovice i Horšovský Týn ocitly v jedné ruce. V literatuře se uvádí v této souvislosti Volf Dobrohost z Ronšperka (Sedláček 1893, 118, kolektiv 1985, 49), zdá se ale, že už jeho otec Dobrohost z Ronšperka, zemřelý v r. 1506 (Sedláček 1893, 98), měl k Čečovicím úzký vztah, neboť je donátorem zvonu určeného pro kostel sv. Mikuláše v Čečovicích (Kaigl 1993, 97).

Jan ml. z Lobkovic je známý jako významný stavebník. Po požáru města Horšovského Týna v roce 1544 začal rozsáhle přestavovat tamní hrad na renesanční zámek a od roku 1555 budoval pražský palác na Hradčanském náměstí (dnes Schwarzenberský). Na obou stavbách se podílel italský mistr Agostino Galli (Kolektiv 1989, 27, Kolektiv 1990, 93). Při odhadu majetku českých stavů byl Jan v plzeňském kraji nejbohatší z panstva (Fridrich 1972, 133). K nákladům na stavby ale přistoupila i značná půjčka králi Ferdinandovi I. Tyto výdaje způsobily, že po Janově smrti roku 1570 se dědici ujímali hospodářský vyčerpaného panství (Hofmann 1975, VIII).

Správy se ujala vdova Alžběta z Regendorfu, Janova

třetí manželka, neboť z dědiců Vilém byl nezletilý, Kryštof studoval v Bologni a potom dlel na španělském královském dvoře. Kryštof potom zboží spravoval od roku 1574 a rozšířil je koupí Staňkova v roce 1586 za peníze půjčené od manželky Alžběty (Fridrich 1972, 134).

Když mladší Vilém dospěl, dělili se roku 1587 bratři o panství. Čečovický statek, k němuž tehdy byly připojené také Černovice, Čenín, část Holýšova, Lisov a Střelice a několik pustých vsí, obdržel s Týnem Vilém (Hofmann 1975, IX). Při té příležitosti se mj. uvádí: „*Panství Czecwiovský totiž twrz sewssim giny m stawenijm temuž twrzy naležitým jakž wswe oh(r)adie gest s sladownou a piwowarem. Tez ktomuto dījlu prwnim teynskymu se zanechawa...*“ (SOA Klatovy, VS Horšovský Týn, dílčí cedule panství Horšovský Týn, Čečovice 1587, inv. č. 667, sign. F 243, f. 65).

Vilém je považován za dobrého hospodáře a zvelebitel panství. Správu čečovického statku za něho vykonávali jeden důchodní a jeden obilní písař. Pivovar, který byl jediný na panství, řídil sládek, jak je to doloženo v letech 1614–16 (Fridrich 1972, 139).

V náboženských věcech byl Vilém zřejmě liberální. Přes katolickou tradici rodiny přestoupil podobojí a v roce 1596 povolal do Horšovského Týna německého kazatele, který tu vedl školu kalvínského směru (týž, 137). Také kostel v Čečovicích tehdy sloužil protestantům.

Vilém st. Popel z Lobkovic byl, jak známo, i politicky významnou osobou. Obdržel hodnost císařského krajece, zastával funkci královského rady a hejtmána plzeňského kraje. Za účast ve stavovském povstání, kdy byl jedním z direktorů a v letech 1619 až 1620 nejvyšším hofmistrem krále Bedřicha, byl po bělohorské porážce odsouzen k doživotnímu vězení na Zbýhoze a popravě unikl jen silnou protekcí. (Sedláček 1897, 101–102, Fridrich 1972, 138). Čečovický statek mu byl spolu s Horšovským Týnem a Mirkovem zkonfiskován a v roce 1623 prodán hraběti Maxmiliánovi z Trautmansdorfu za odhadní cenu (Schaller 1789, 93, srov. Sedláček 1897, 102). Hrabě Maxmilián se účastnil veřejné činnosti, podílel se na mírových jednáních na konci třicetileté války v roce 1648 a správě majetku se údajně nevěnoval (Hofmann 1975, XI).

Po jeho smrti roku 1650 panství zdědil syn Adam Matyáš. Za něho byla u Čečovic zřízena v roce 1661 oboř, už třetí v pořadí na týnském panství (Sedláček 1893, 102). Ze Sedláčkova podání (tamtéž) vyplývá zájem Adama Matyáše na zvelebení panství. Naproti tomu G. Hofmann (1975, XIII) uvádí, že v té době nejsou o stavu zdejšího hospodářství žádné zprávy, a proto předpokládá, že na panství nedošlo od doby Lobkoviců k významnějším změnám.

Po polovině 17. století, podle pořadatele archivu velkostatku G. Hofmanna, asi v roce 1666 vznikl urbář týnského panství, jehož opis asi z konce 18. století říká, že zámek Čečovice je vystavěn z kamene, obklopený vysokým valem, opatřený pokoji, komorami, sklepy a stájemi. Panský dvůr s obytnými jizbami atd., postavený z kamene a krytý „*cihlami*“ a šindelí, leží hned proti zámku (SOA Klatovy, VS Horšovský Týn, Urbář panství Horšovský Týn, Čečovice inv. č. 667, f. 9, 52).

Po smrti Adama Matyáše se vlády nad panstvím ujal roku 1684 syn Rudolf Vilém, ale brzy nato zemřel. V roce 1689 jej vystřídal syn Jan Josef, po němž v roce 1713 nastoupil jeho syn František Norbert, tehdy ani ne osmiletý (Ottův slovník 1906, 672).

Někdy v době, která se kryla se změnou vládce panství, byla zřejmě dokončována jedna z etap barokní přestavby zámku v Čečovicích. J. Schaller (1789, 120) píše, že na začátku 18. století byl zámek postaven do třírohé podoby.

V roce 1730 čečovický statek spravovali písař a důchodní (Hofmann 1975, XXVII), usazení bezpochyby na zámku. Zde také hrabě František Norbert zřídil byt pro zámeckého kaplana (Sommer 1839, 180), tj. kněze ke kostelu sv. Mikuláše, protože zámek žádnou vlastní svatyni neměl. Dlouhá vláda Františka Norberta trvala do roku 1786, kdy zemřel.

Ústřední správa statku, která sídlila ve 2. polovině 18. století ve Vídni, čelila snaze dílčích úřadů o větší samostatnost, jak tomu bylo roku 1759 v případě úřadu v Čečovicích a Hostouni, a to proti rozkazu majitele, který ustanovil, že tamní správci jsou podřízeni řediteli panství v Horšovském Týně. Územní rozsah panství trvale narůstal. Vrcholu dosáhl koupí statku Pocinovice za Ferdinanda z Trautmansdorfu, dědice předchozího pána (1783 - 1827). V roce 1827 zdědil panství Jan a po něm roku 1834 syn Ferdinand (†1859) (Hofmann 1975, XX).

Stav zámku, který zachytil J. G. Sommer (1839, 180), se neliší od předešlého období. Na zámku uvádí byty hospodářského ředitele a kaplana. Jako příslušenství pak sýpku, pivovar ve vlastní režii, vinopalnu, toho času propachtovanou, panský dvůr atd. Hospodářští správci sídlili na Čečovicích i ve 2. polovině 19. století za Karla Jana Ferdinanda z Trautmansdorfu (†1921).

Před pozemkovou reformou fungoval v Čečovicích režijní dvůr, který byl pak prodán jako zbytkový statek (týž XX, XXIII). V zámku byla umístěna česká a německá škola, sýpka a zřejmě i další prostory využíval dvůr.

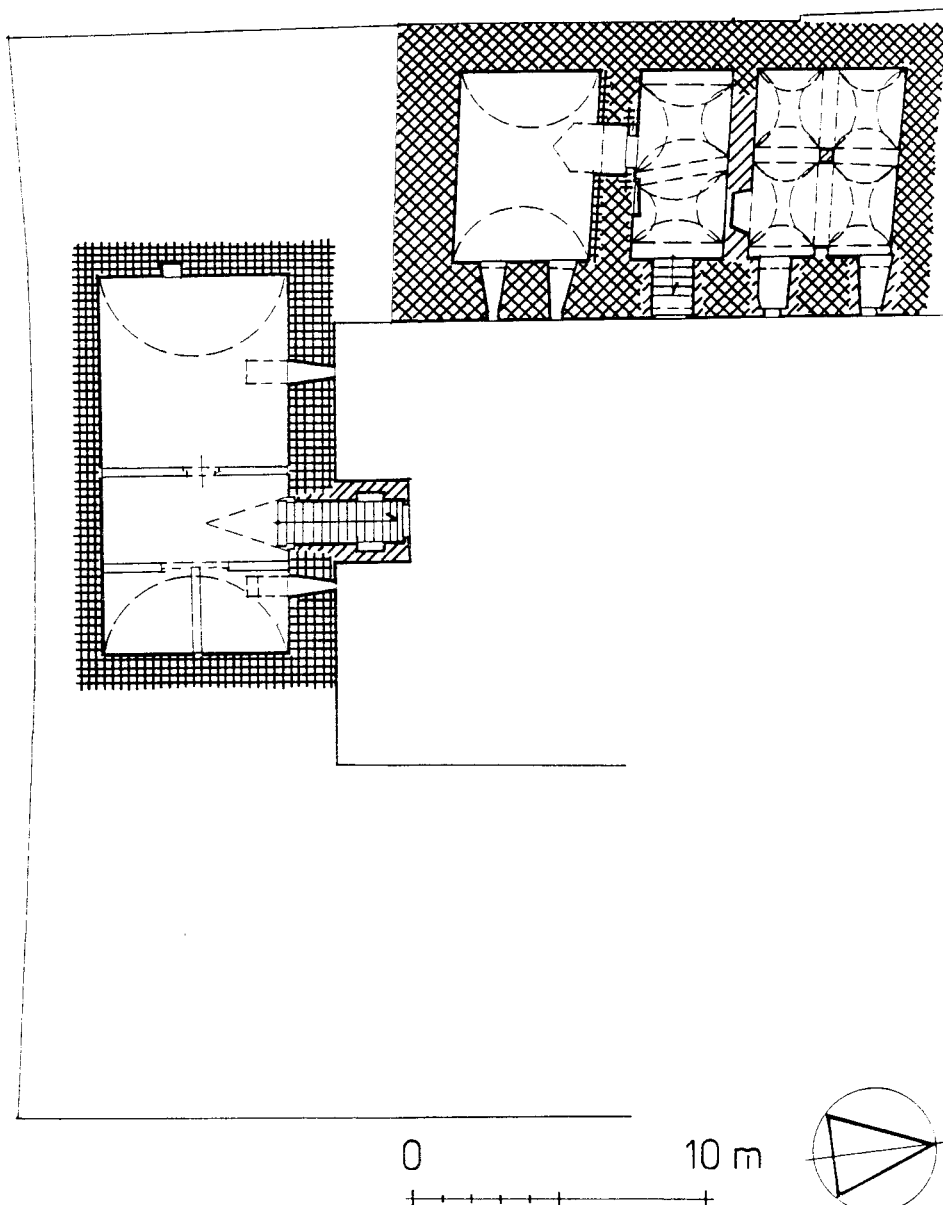
Poválečné období nedokázalo dát objektu odpovídající náplň. Část byla ponechána pustá, přízemí užíváno z části jako chlévy, z části jako garáže. Část pat-

ra byla v roce 1955 upravena k ubytování zemědělských brigádníků. Sklepy si zabrali místní obyvatelé, sýpka byla užívána JZD. Rostoucí anarchie ve využívání objektu vyústila v osudný požár v roce 1990.

V současné době zámek s vybitými okny, se spálenými střechami, stropy, mrazem a vodou roztrhanými klenbami, opadávající štukovou výzdobou a za celé tři roky neopravenou střechou sýpky, kterou požár poškodil jen málo, stojí jako pomník neomluvitelné neschopnosti všech zúčastněných.

POPIS STAVBY

Čečovický zámek je trojkřídla stavba, která objímá obdélné nádvoří uzavřené na volné straně zdi. Uprostřed zdi se nachází půlkruhem klenutá vozová brána a po jedné její straně vrátka pro pěší, na druhé straně nika pro umístění sochy. Venkovní fasáda zdi je po obou stranách brány členěna sdruženými pilastry. Vše je znešvařeno opravou z roku 1955. Vnitřní fasádu zdi odlehčují slepé ar-

Obr. 4: Čečovice, zámek, půdorys suterénu. Křížkovane šikmo zdivo gotické, křížkovane kolmo renesanční, šikmo sraňované barokní. (Zpracoval J. Anderle)

kádové oblouky. Nad branou je letopočet MDCCXV. Brána je opatřena pochvou pro zasouvání závory. Zachována zůstala levá horní dřevěná točnice vrat.

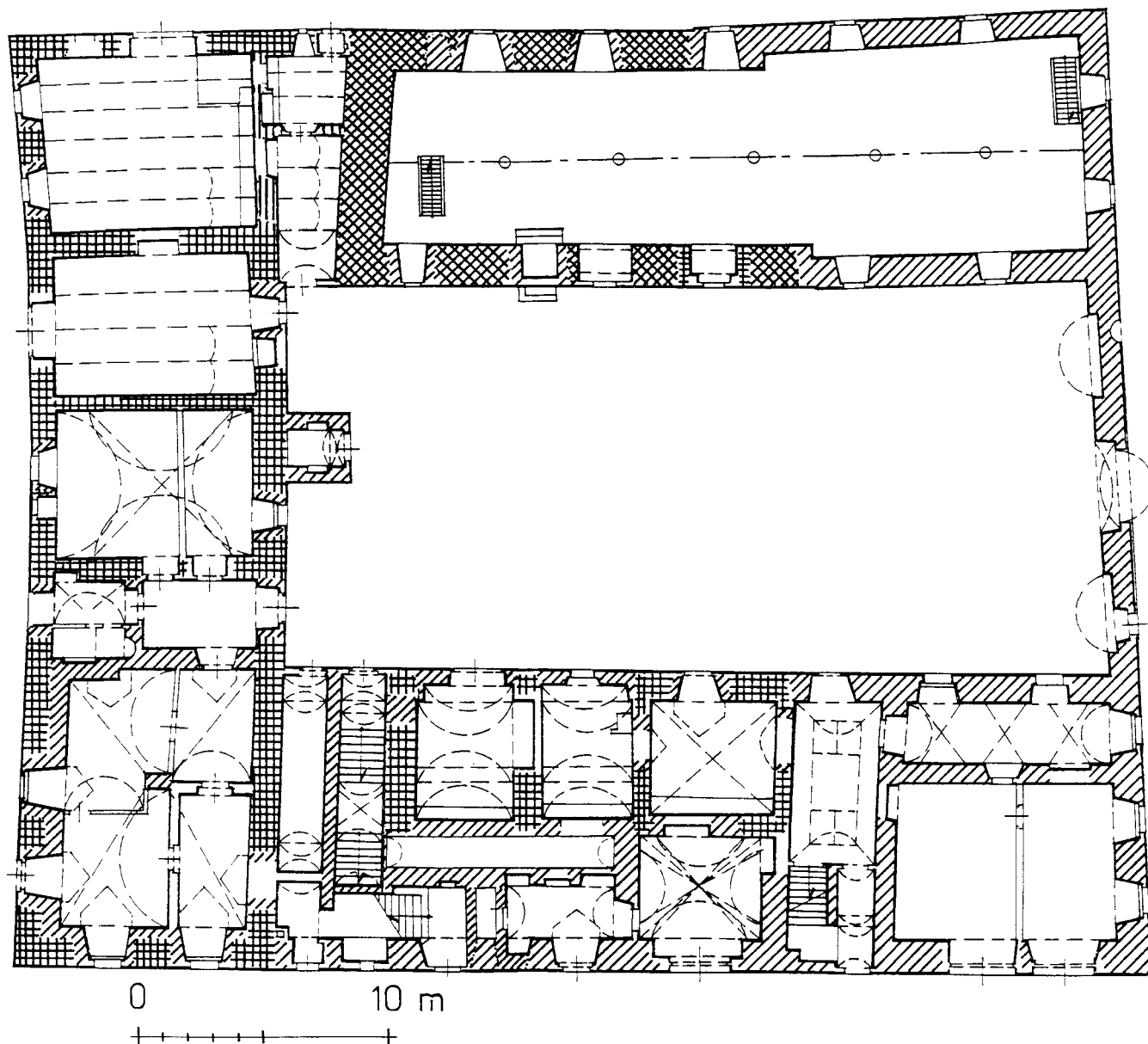
Nejstarší jádro objektu je obsaženo v západním křídle. To dnes představuje objekt sýpky, který zahrnuje částečně pod úroveň terénu zapuštěný suterén a tři nadzemní sýpková podlaží. Křídlo je zakryto sedlovou střechou s valbou nad severním průčelím. Zdivo křídla je z lomového kamene, v místech mladších zásahů také z cihel. Starší objekt byl kratší než sýpka. Projevuje se to zeslabením zdi přistavěné části. Do nároží přístavby byla nepořádně přenesena gotická armatura. Zevně se přístavba projevuje výraznými svislými spárami, které protínají gotické okenní otvory zrušené při přestavbě. V patrech interiéru jsou patrné stopy severovýchodního kouta bývalé tvrze.

Rozsah starší stavby se dosud zračí v suterénu, který přes výrazné mladší úpravy zachovává prostorové uspo-

řádání původní trojdílné palácové tvrze se střední užší komunikační částí. Do této části se ze dvora sestupuje po kamenných segmentem překlenutých schodech, nověji, snad v baroku, upravovaným vstupem bez ostění. Prostor je zaklenut dvěma nesouměrnými poli plackových kleneb, jež jsou oddělené příčnými pasy. Nesouměrnost je dána tím, že střední pas se vyhýbá dveřnímu otvoru v jižní přičce. V otvoru jsou pravděpodobně druhotně použité žulové stojky prostě okoseného portálu (okosení cca 5 x 5 cm). Zbytek ostění je dozděn z cihel, stejně jako jeho segmentové nadpraží. Okosení kamenných stojek plynule přechází na svislé části ostění dozděné z cihel. Takové úpravy ostění jsou na srovnatelných objektech datovatelné do 1. poloviny 16. století (např. ve tvrzi v Dolanech u Klatov).

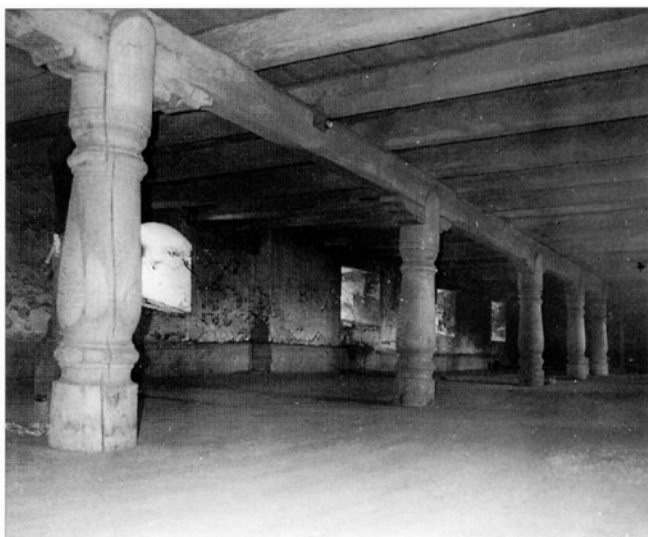
Sklepní prostor, do kterého se tímto otvorem vstupuje, je opatřen dodatečně vloženou valenou klenbou z cihel, která je nasazena cca 1 m nad podlahou a při pří-

Obr. 5: Čečovice, zámek, půdorys 1. nadzemního podlaží. Křížkovaně šikmo zdivo gotické, křížkovaně kolmo renesanční. Šrafované svisle manýristické, šrafované šikmo barokní, šrafované přerušovaně klasicistní, bíle mladší a neurčené. (Zpracoval J. Anderle)

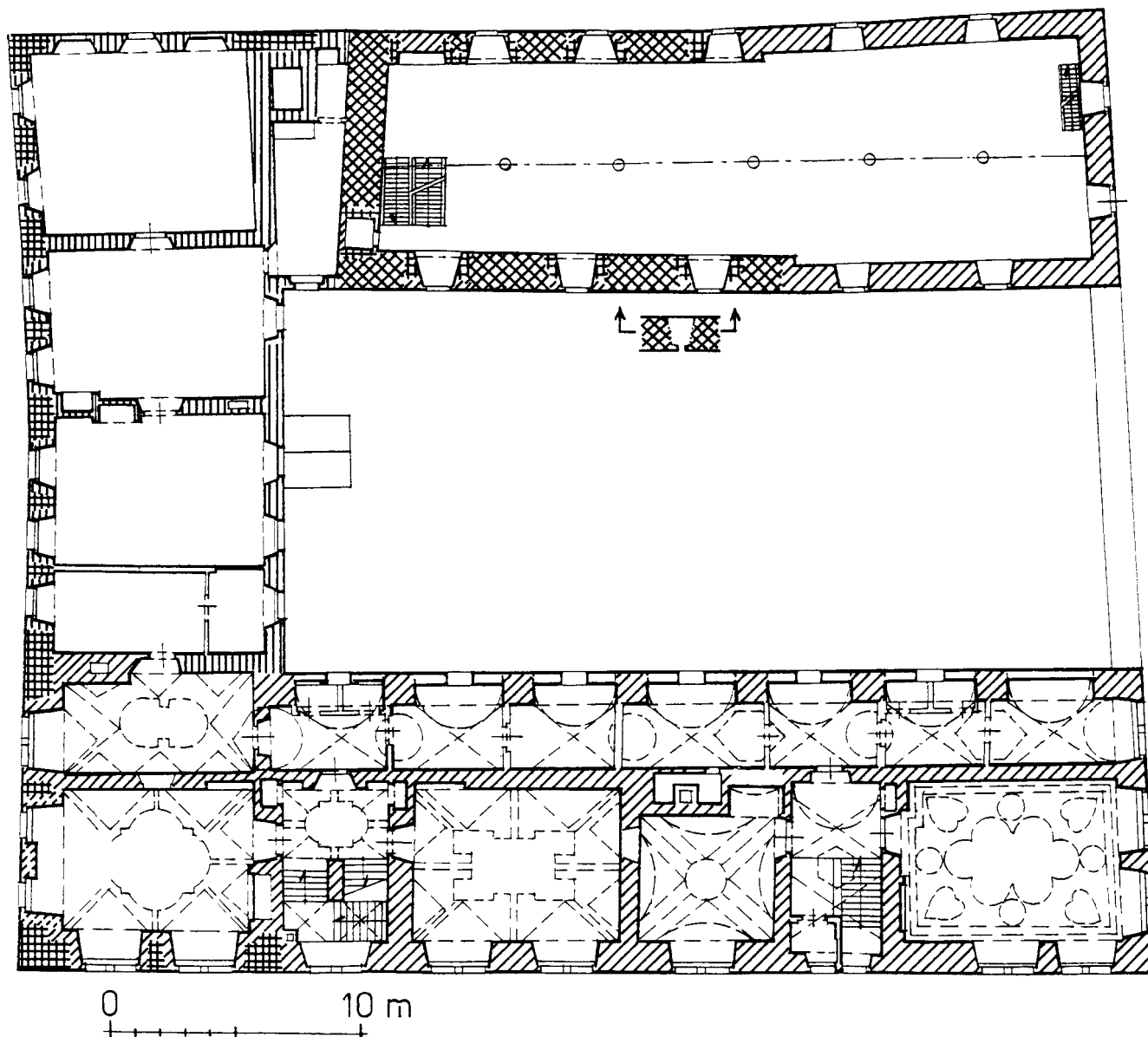
ce založena na cihlové přizdívce. Klenba vznikla zřejmě ve stejné době jako zmíněná úprava vstupu, nejspíš v první polovině 16. století nebo o málo později než vstup. Místnost se do dvora obrací dvěma úzkými okénky bez kamenicky zpracovaného ostění, z nichž severnější má výrazně nestejněměrné sešikmené špalety. Zaklenuta jsou kamennými segmentovými záklenky a při svém vnějším ústí přeložena velkými plochými kameny.

Suterénní místnost severně od vstupní části je klenuta čtyřmi plackami do pasů svedených na střední čtyřboký žulový sloup s skosenými hranami. Obě okénka do dvora asi částečně využívají středověké otvory, což se projevuje ve fragmentech kamenného zdiva doplňovaného zdivem cihlovým. U okénka bližšího ke vstupu do suterénu ze dvora zůstal zachován překlad a stojka staršího ostění tvořeného neopracovanými žulovými kameny. Příčka mezi tímto a vstupním prostorem doznala zřejmě různých změn, které se projevují v kvalitě zdiva. Jejím zá-

Obr. 6: Čechovice, zámek, 2. nadzemní podlaží sýpky. Stav r. 1991.

Obr. 7: Čechovice, zámek, půdorys 2. nadzemního podlaží. Křížkovaně šikmo zdivo gotické, křížkovaně kolmo renesanční, šrafované svísele manýristické, šrafované šikmo barokní, šrafované přerušované klasicistní, bílé mladší a neurčené. (Zpracoval J. Anderle)

dena cihlami a diazdicemi (50 x 50 x 5 cm). Diazdice pravděpodobně byly získány z podlah starší fáze stavby. Okénka sýpky jsou jednotná, opatřená dřevěným ostěním se vsazenou železnou mříží a dnes už jen ojediněle zachovanou výplní, kterou tvoří dřevěný rám se začepovanými proutěnými příčkami vytvářejícími dřevěný rošt. Ten se zasazoval do rámu okna a zajišťoval obrtlíkem.

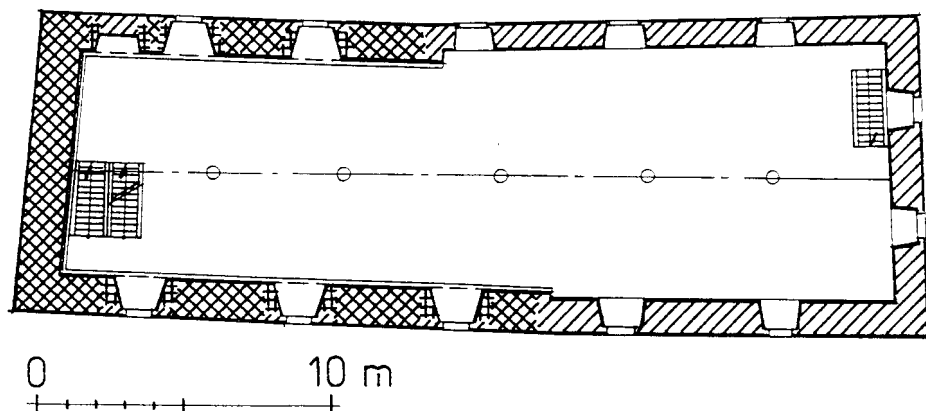
V prvním nadzemním podlaží se z předbarokních prvků zachoval zejména široký otvor staršího vstupu se segmentovým záklenkem zděným z kamene do bednění otisklého v proteklé maltě. Záklenek je do růžova ožehnut. V lici fasády byla zjištěna žulová stojka portálu s prostým okosením (5 x 5 cm), která se podobá okoseným článkům ze suterénu. V interiéru se vpravo od tohoto otvoru nalézá zazděný barokní vstup do sýpky a vlevo při podlaze se rýsuje rub kamenného záklenku gotického okénka ze suterénu. Od něho dále vlevo je umístěna nika s cihlovým

Obr. 10: Čečovice, zámek, gotické okénko v západním průčelí sýpky.

segmentovým záklenkem, náležející oknu upravenému nejspíš v 16. století, které bylo později nahrazeno oknem sýpkovým.

V nádvoří fasádě bylo odhaleno neúplné žulové ostění úzkého hrotitého okénka narušeného při barokní přestavbě. Analogická tři okénka, respektive jejich zbytky, jsou patrná na venkovní, tj. západní fasádě objektu. V původní poloze a celistvě zachováno je pouze nejjižnější z nich. Jemu také přísluší části špalety a parapetu zjištěné v interiéru přízemí. Přejít špalety do parapetu je výrazně oblý. Útlá, hrotitá ostění okének jsou široce okosená. Na straně interiéru jsou opatřena odsazením, zřejmě pro zasazení výplně okna. Kamenické provedení je kvalitní a stav kamene dobrý, protože byl dlouho skryt omítkou fasády. Analogie těchto ostění je v nejbližším okolí možné spatřovat v obdobných detailech hradu Prostiboř nebo na kostele sv. Petra ve Stříbře. Ve shodě s tím lze uvažovat o jejich dataci do první poloviny 14. století. Tyto detaily se zpracováním odlišují od nepečlivé práce, která je patrná na článcích úzce okosených portálů zmíněných výše. K tomu ještě přistupuje disproporce mezi výškovým uspořádáním, které je patrné v umístění portálu I. N. P. a hrotitých okének. Zdá se, že portály a jim odpovídající výškové řešení dalších podlaží ná-

Obr. 9: Čečovice, zámek, půdorys 3. nadzemního podlaží sýpky. Křížkované šikmo zdivo gotické, křížkované kolmo renesanční, šrafované šikmo barokní. (Zpracoval J. Anderle)

lí možné spatřovat v obdobných detailech hradu Prostiboř nebo na kostele sv. Petra ve Stříbře. Ve shodě s tím lze uvažovat o jejich dataci do první poloviny 14. století. Tyto detaily se zpracováním odlišují od nepečlivé práce, která je patrná na článcích úzce okosených portálů zmíněných výše. K tomu ještě přistupuje disproporce mezi výškovým uspořádáním, které je patrné v umístění portálu I. N. P. a hrotitých okének. Zdá se, že portály a jim odpovídající výškové řešení dalších podlaží ná-

Obr. 11: Čečovice, zámek, okénko v jižním štítu sýpky.

ležejí stavební fázi, jež je nejspíš možné podle jejich povahy položit do prvních desetiletí 16. století.

Rozhraní mezi podlažími před sýpkovou úpravou jsou patrná podle postupných zeslabení síly obvodového zdiva, která většinou neodpovídají baroknímu uspořádání. V I. N. P. se tento jev shoduje s polohou sýpkového patra. Kolize otvorů hrotitých okének s tímto zeslabením je snad vysvětlitelná jeho snížením v některé následující fázi. Podle zachovaných omítek se zdá, že dnešní uspořádání respektuje již úprava II. N. P. ze 16. století. Podle toho by hrotitá okénka byla nejspíše vyražena z funkce již v tomto období.

II. N. P. gotické stavby zasahovalo až do III. N. P. sýpky, kde je ve stěně ve výši kolem 90 cm patrné zeslabení zdiva. Omítky v obou těchto podlažích jsou ve straších částech stavby kletované a překrývá je hrubá omítka barokní přestavby. Kletované omítky respektují okenní niky s okosenými hranami špalet i zazděné otvory při jihozápadním koutě obou pater, kde pravděpodobně byly umístěné prevety. Zmíněné omítky též respektují příčky umístěné analogicky jako v suterénu, jejichž polohu lze určit podle živek a stop koutů na stěnách obou pater. Kletované omítky, vzhledem ke vztahu k širokým okenním nikám s okosenými hranami špalet, z nichž v jedné je druhotné zazdění široce okosený žulový fragment, náleží stavební etapě ze 16. století. K ní je třeba také počítat průchod proražený ze II. N. P. do jižního křídla zámku, opatřený touž omítkou.

Další, tedy II. N. P. gotické stavby, zasahovalo ze III. N. P. sýpky do prostoru dnešní půdy. Úroveň jeho stropu naznačuje ústupek zeslabující dnešní štít, který vyu-

Obr. 12: Čečovice, zámek, gotické zdivo v jižním štítu sýpky, ve spodní části nad shořelým barokním stropem stopy renesančního stropu. Stav r. 1991.

žívá trosky gotického zdiva doplněné cihlovými vysprávkami. V podélné ose gotického objektu se v jeho jižním průčelí ve III. N. P. nalézá okno se segmentovým záklenkem opatřené kamenným ostěním. V obdélníkové vpadlině ostění je umístěn hrotitý otvor s jeptiškou. Ostění lze datovat do 1. poloviny 14. století. Přitom je třeba upozornit na jeho podobu s okénky šnekového schodiště na tribunu čečovického kostela.

IV. N. P. gotické tvrze je zachováno pouze ve fragmentu zdiva pojatého do jižního štítu. Zbytky špalet jsou zde doložena dvě gotická okna, z nichž při pohledu z interiéru levé bylo opatřeno sedátko a jeho špalety rozevřeny do místnosti, z pravého zůstala část jeho levé špalety otevřené ven.

Stavba je opatřena barokním krovem se šikmými stolicemi a zavětrováním v rovině střechy ondřejskými kříži. Střecha je v jižní části poškozena požárem. Zbývá dodat, že obě zachovaná nároží (jihovýchodní, jihozápadní) gotické stavby jsou v celé zachované výšce armována rozměrnými žulovými kvádry.

Na staré jádro navazuje jižní křídlo v přízemí úzkým prostorem rozděleným na dvě části. První tvoří chodbička přístupná z nádvoří, která je v nádvoří části valeně klenuta. Dále pak pokračuje klenutí do travers. Západní část, která byla upravena jako černá kuchyně, je nyní vybavena chlévskými koryty. Vnější obvodovou zdí je do ní zřízen vstup a vedle něho je úzké okénko se šikmo dovnitř rozevřenými špaletami zaklenuté segmentem. Jako překlad slouží druhotně užitý fragment profilovaného žulového

Obr. 13: Čechovice, zámek od jihozápadu. Stav r. 1991.

ostění. Z chodbičky v přední části bylo možné projít později zazděným vstupem se širokými špaletami a segmentovým záklenkem do místnosti v jihozápadním nároží.

Z černé kuchyně tam směřoval dnes zazděný, segmentem klenutý otvor s výškou do vzepětí cca 115 cm nad zemí. Zřejmě se jedná o ústí pece.

Místnost v jihozápadním nároží naposledy sloužila jako garáž. Zastropena je klenutím do traverz. Vybavení tvoří zděné chlévské žlaby a nádrž na vodu pro dobytek v místě předpokládané pece. Ve východní stěně je patrný zazděný vstup. Z jihu místnost osvětlují dvě okna upravená do starších, segmentem klenutých otvorů. Podobný zazděný okenní otvor je patrný ve vnějším lici západní obvodové zdi vpravo od dvoukřídlých dřevěných vrat, jimiž je místnost přístupná.

Další místnost přízemí jižního křídla byla naposled rovněž garáž. V jižní obvodové zdi jsou proto vrata analogická s předchozími. Při východní stěně se opět nalézá zděný žlab. Do nádvoří se obracejí dva otvory se šikmými špaletami a segmentovými záklenky. Jeden dnes náleží dveřím, druhý zazděný snad původně oknu. Strop tvoří klenba do traverz.

Následující prostor byl původně jednotný, zaklenutý nízko nasazenou valenou klenbou s rozsáhlými styčnými trojbokými výsečemi a vysoko vytaženými hřebínky. Pod vrcholem klenby je podvlečen trám o průřezu 31 krát 40 cm s okosením hran, ukončeným odsazenou oblinou. Jedná se o nejspíš barokní úpravu, která čelí poruše klenby. V jižní obvodové zdi se nalézá okenní otvor s mříží v dřevěném ostění, upravený v baroku, a vedle něho zazděný otvor staršího okna s pravoúhlými špaletami. Ve východním klenebním čele je umístěn krbeček a mladší kouřovod asi z přelomu 19. a 20. století, vedený přes sousední chodbu do černé kuchyně k ní přiléhající.

Kuchyně je v dnešní podobě do chodby vložena dodatečně, vzhledem k otvoru barokního okna v jižní zdi.

Na prostor s černou kuchyní navazuje chodba přístupná z nádvoří. Opatřena je betonovou dlažbou a záklopovým stropem z 19. století.

Odtud se vstupuje do prostoru, který vyplňuje jihovýchodní nároží dispozice přízemí. Dnes je rozdělen příčkami na čtyři místnosti, původně však byl jednotný. Na východě a jihu se otevíral vždy dvěma okny s mříží v dřevěném ostění, která jsou umístěná v nikách se šikmými špaletami a segmentovými záklenky. Jižní okno blíže nároží je přebouráno na vstup. S okny a dveřními otvory korespondují pětiúhelné výseče. Zaklenutí prostoru je tvořeno v podstatě čtyřmi valenými klenbami, které se jedním bokem opírají o obvodové zdivo

a druhým, redukováným na krátký úsek, o zděný pilíř ve středu místnosti, který je ve výšce nasazení kleneb opatřený ve štuku profilovanou hlavicí. Extrémní síla obvodového zdiva napovídá, že barokní úprava prostoru byla vložena do staršího objektu, přičemž došlo k přizdění jižní a východní zdi, nejspíš ze statických důvodů.

První patro jižního křídla zámku se k bývalé tvrzi připojuje úzkým prostorem, jehož západní část zaujímá dymník černé kuchyně v přízemí a vedle něho záchod. Dále do nádvoří pokračuje úzká místnostka s nízko položeným oknem, které se ve fasádě přizpůsobuje oknům sýpky, a vysoko nad ním s oválným oknem v úrovni vyššího sýpkového patra.

Severní stěna, která tvoří vnější líc obvodové zdi bývalé gotické tvrže, je pokryta pod mladšími vrstvami kletovanou omítkou stejného provedení jako omítky ze 16. století v sýpce. Omítka zasahuje nad současný, požárem zničený strop asi 50 cm. Ještě asi 40 cm výše se nachází otisk další horizontální konstrukce a pod ním kapsy trámů vyššího staršího stropu, vysekané dodatečně do gotické zdi. Podle zachovaného pozůstatku omítky byl tento strop záklopový a jeho trámy probíhaly kolmo k trámové konstrukci současného, požárem zničeného stropu.

Za příčkou, vloženou asi po zrušení stavu ze 16. století se nalézá v jihozápadním nároží místnost, která do požáru roku 1990 byla opatřena kazetovým stropem s volutovými konzolami.

Okna jsou umístěná v nikách se šikmými špaletami a segmentovými záklenky. Ve fasádě je provázejí trojúhelné profilované frontony. Na západě okna lemuje pozůstatky maltových ušatých šambrán s lištou. Okna na západ jsou zazděná, střední přebouráno na otvor pro podávání obilí. Stojky ostění oken jsou zděné z cihel, překlady tvoří různé kamenné články. Dva z nich jsou ze šedé žuly, precizně zpracované. Na jednom je patrné okosení, které probíhá i za světlou šířku dnešních otvorů,

u druhého lze pozorovat kamenickou paspartu pro dotažení omítky. Články částečně překrývá omítka fasády a vzhledem k jejich nepřístupnosti nebyla zjištěna prohloubena. I tak lze konstatovat, že se jedná o pozůstatky ostění velkých oken pozdně gotické či raně renesanční fáze, které jsou zde užité druhotně. Zda pocházejí ze starší fáze jižního křídla nebo mladší fáze gotického jádra v křídle západním, zatím nelze říci. Za pravděpodobnější považují první možnost.

V severovýchodním koutě místnosti se při podlaze nachází segmentem klenutý otvor do komína. Analogický otvor je upraven do téhož komína ze sousední místnosti. Ta se na jih otevírá dvěma okny ztvárněnými stejně jako v předchozí místnosti, podobné okno (bez frontonu) hledí do nádvoří. Do něho směřují také dveře s nadsvětlíkem asi ze 2. poloviny 19. století, které ústily na pavlač, jejíž stopy zmizely po úpravě nádvorních fasád v roce 1955.

Až do posledního požáru měla místnost dvojvrstvý záklonový strop. Hrany jeho desek i hrany trámů byly okosené a okosení ukončená odsazenou oblínou. Místnost je vybavena zdobným krbem manýristického výrazu. Obdobný se nalézá i v následující místnosti. Oba krby jsou zaústěné do téhož komína s bohatě profilovanou hlavicí. Zdivo v krbech i v komíně nevykazuje stopy očazení. Místnosti s krby byly vytápěny kamny, zaústěnými do druhého, asi mladšího komína v severní části příčky mezi nimi. Místnost, rozdělená asi v padesátých letech příčkou, měla v severní a jižní stěně po třech oknech analogických jako výše uvedená. Parapety oken zmíněných místností jsou v horní části zděné za užití terakotových dlaždic 30 x 30 x 7 cm a zaoblené do interiéru. Okna jsou ve fasádě opět opatřena trojúhelnými frontony. Dispozice patra jižního křídla je v jihovýchodním nároží funkčně i dobou vzniku spojena s křídlem východním a bude proto popsána spolu s ním.

Pod střední částí jižního křídla se nachází rozsáhlý sklepní prostor zaklenutý nízko nasazenou valenou klenbou z kamene, provizorně rozdělený na několik částí. Vstup je ze dvora schodištěm krytým přistavěnou šíjí se sedlovou stříškou. Prostor schodiště je zaklenut segmentem v několika úrovních, což spolu s dalšími znaky signalizuje pozdější přístavbu vstupní šíje. V horní části schodiště jsou proti sobě umístěné dva výklenky pro odložení světla. Výklenek asi s podobnou funkcí se nachází v ose západního čela sklepa. Větrání obstarávají dvě vzhůru do úrovně dvora směřující úzká okénka, z nichž v západním je v nádvorní části užito jako překladu části žulového okoseného ostění.

Východní křídlo navazuje v přízemí na křídlo jižní chodbou klenutou segmentovou klenbou, která je přístupná z nádvoří a druhotně novodobě zazděna asi 2 m před dosažením východní zdi křídla. Souběžně s touto chodbou probíhá schodišťová chodba, jejíž klenba je zdobena prostými maltovými lištami, kterou se z nádvoří vystupovalo do 1. patra. Také ta je zaslepena. Důvodem toho je, že nové schodiště do patra bylo přizpůsobeno pro vstup z východního průčelí, který je umístěn v nice původního okna. Schodiště odtud stoupá k podestě, která už náleží staršímu schodišti. Časová odlehlost obou

Obr. 14: Čechovice, zámek. krb v patře jižního křídla. Stav r. 1982.

úprav však byla krátká, jak ukazuje shoda v pojednání kleneb.

Se schodišťovou chodbou v nádvorním traktu přízemí sousedí místnost klenutá mírně stlačenou valenou klenbou přerušenu pasem, který nese vnitřní zeď arkády v patře. Za pasem má klenba lehce odlišné proporce. Z místnosti existoval průchod nebo otvor jiné funkce do prostoru zaujatého pak schodišťovou chodbou. Jeho cihlový záklenek je z ní patrný ve výšce zhruba 1 m. Schodišťová chodba je tedy asi produktem mladší stavební fáze než valeně klenutá místnost. Naznačuje to, že pravděpodobně celá trojdílná část nádvorního traktu přízemí může být starším jádrem pojatým pak do východního křídla.

Analogicky k této místnosti je řešen také sousední severní prostor s osou valené klenby opět kolmou k nádvorní zdi a s vynášecím pasem. Na zmíněný prostor pak dále navazuje místnost, přístupná ze dvora asi dodatečně proraženým vstupem, který koresponduje s pětiúhelnou výsečí, která proniká klášterní klenbou. V jižní stěně se nalézá zazděný vstup do sousední místnosti, který je klenbou respektovaný. V severní stěně je zazděný vstup z přilehlé chodby. Podle průniku jeho otvoru klenbou, patrně dodatečný. Při východní stěně se v dotýčených místnostech nachází vyzděný žlab. Situace výše zmíněných tří místností je pravděpodobně dokladem starší stavební situace pojaté do dispozice východního křídla.

Partie, která přiléhá k uvedeným třem místnostem na východní straně, je pozměněna přestavbami. Od nádvorního traktu ji odděluje úzký valeně klenutý prostor, který byl asi původně přístupný z prostřední místnosti trojdílné části nádvorního traktu. Do tohoto prostoru ústí otvory topenišť umístěných v přilehlých místnostech, která z něho byla obsluhována a jejichž dým sem byl odváděn.

Za tímto prostorem k východu je umístěn již uvedený vstup se schodištěm do patra, k němu ze severu přiléhá úzký nepřístupný prostor a na něj dále navazuje valeně klenutá úzká místnostka, orientovaná delší osou podél východního průčelí. Ve východní zdi v jihovýchodním koutě místnosti se nachází v půli přezděná zaslepená nika okna a dále pak vstup upravený v bývalém okenním otvoru s pětiúhelnou výsečí. V západní stěně se nalézají vedle sebe dva segmentem klenuté zazděné otvory bývalých topenišť s parapety ve výšce 102 a 133 cm a nika po za-

Obr. 15: Čečovice, nádvoří zámku od severu. Stav r. 1991.

zděných dveřích. Další dveře, rovněž v otvoru se šikmými špaletami se segmentovým záklenkem, směřují do místnosti zhruba čtvercového půdorysu, která je zaklenuta klášterně s nízkými hřebínky. Při každé ze čtyř stěn je luneta s trojbokou styčnou výsečí. Místnost slouží jako garáž a má k tomu upravená vrata. V severozápadním koutě a západní stěně se nacházejí niky, zřejmě po dveřních otvorech.

Dále k severu navazuje prostor schodiště a vstupní chodba s neckovou klenbou se zrcadlem rozčleněným profilovanými štukovými žebry. K této chodbě se připojuje další, která probíhá k severu při nádvořní zdi. Je klenuta valeně s dvojicemi protilehlých lunet, jejichž trojúhelné výseče se ve vrcholech stýkají. Chodba umožňovala přístup do prostoru rozděleného dnes příčkou na dvě garáže. prostor má záklopový strop, cihlovou dlažbu a v severní stěně okna v nikách se šikmými špaletami a segmentovými záklenky. Opatřena jsou dřevěným ostěním s mříží.

Nádvořní průčelí východního křídla bylo pojednáno jako dvě patra římských arkád, jejichž pilastry odvozuji tvar z toskánského řádu. Zatímco v přízemí byly arkády vždy slepé, v patře podle výsledků sondáže byly otevřené. Hlavice hmotných pilířů, pilastrů toskánského řádu i archivoly arkád jsou mnohačetně profilované.

Patro východního křídla je rozděleno na lodžii při arkádách a trakt k ní přiložených místností se dvěma komunikačními uzly. Stejně je rozdělena také dispozice jihovýchodního nároží. Na šířku lodžie je zde zřízena místnost s neckovou klenbou, opatřenou trojbokými výsečemi. Mezi lehce parabolickými lunetami klenba vychází z profilovaných štukových konzol a její plocha je pročleněna ornamentálními štukovými lištami, na nichž se uplatňuje mušle a žalud. Omítky interiéru jsou sádrové, podobně jako jinde v patře, a pokryté mladšími vysprávkami a výmalbou. Na jih se místnost otevírá sdruženým oknem. Jeho ostění, stejně jako u oken následujících místností, je kamenné, pravoúhlé s jednoduchou lištou a s parapetní římsou oblého, pravoúhle odsazeného profilu. Všechna okna prvního patra byla opatřena okenicemi. Nad sdruženými okny se ve fasádě nalézají trojúhelné frontony, avšak jejich tvar naznačuje, že nevznikly v téže době jako ostatní frontony jižní fasády.

Obr. 16: Čečovice, zámek, nádvořní průčelí vých. křídla. Stav r. 1985.

Kamenná ostění oken jsou opatřena vnější pravoúhlou drážkou, jejíž dokonalé provedení téměř vylučuje dodatečnou úpravu. Drážka zřejmě nebyla určena pro větší okna, v té době ještě nepoužívaná, ale jak ukazuje nález na zámku v Záhořanech u Litoměřic (dat. 2. pol. 17. stol.), měla patrně sloužit k osazení rámu mříže, která byla držena železnými sponami přes hloubku ostění.

Vstup do lodžie je opatřen profilovaným ušatým portálem s kapkami, nad nímž bývalo půlkruhové okno, dnes zazděné.

Zazděný vstup ve východní přičce ústí do místnosti v jihovýchodním nároží a je v ní opatřen analogickým portálem. Místnost je opatřena klenbou podobného charakteru jako předešlá. Štukové lišty jsou zdobené akantem. Nika jižních oken i jejich poloha je dodatečně pozměněna a v souvislosti s tím došlo k porušení klenby a příslušné části štukového zrcadla a ve fasádě asi k odstranění frontonů. Ve východní stěně jsou dvojice sdružených oken. Vedle dveřního otvoru, osazeného z chodby portálem shodného typu jako předešlý, je umístěn druhotně zaslepený krb, jehož mnohočetně profilovaná římsa spočívá na stojnách s kruhovými točenicemi a diamantovými patkami. Nad římsou se klene půlkruhový profilovaný nástavec provedený ve štku. Na opačné straně dveřní niky stála kamna obsluhovaná z chodby.

Chodba, která sousedí s uvedenou místností, představovala komunikační střed této části prvního patra. Ústí do ní schodiště z přízemí s dřevěnými stupnicemi, umožňuje vstup do lodžie, vstup do přilehlých místností a obsluhu topenišť dvířky s jednoduchými pravoúhlými ostěními s lištou a osazením. Neckovou klenbu chodby zdobí zrcadlo lemované ornamentálním štukovým rámem, na podlaze je zachována raně barokní dlažba.

Místnost, která navazuje na severní straně na chodbu, je v podstatě dvojčetem místnosti v jihovýchodním nároží. Ve výrazu se liší jen v detailech výzdoby a nepřítomností krbu.

Nádvořní část 1. patra zaujímá lodžie zaklenutá valenou klenbou, kterou pronikají v místech arkádových oblouků trojboké styčné výseče. Průniky kleneb lemuji prosté štukové lišty. V klenebních polích se střídají kruhová a šestiúhelná zrcadla s ornamentálními rámy. Klenby, tak jako tomu je v celém patře, vycházejí z profilova-

Obr. 17: Čechovice, zámek, místnost na jižním okraji jižního dílu patra východního křídla. Stav r. 1991.

ných štukových konzol na jedné a hlavici arkádových pilířů na druhé straně. Poslední úprava z padesátých let vestavěla do lodžie záchody a rozdělila ji příčkami.

Schodiště, které do patra vystupuje v severní části východního křídla, ústí do chodby klenuté valeně s trojúhelnými výsečemi. Ve středním poli klenby je umístěné šestiúhelné zrcadlo s ornamentálním štukovým rámem. Charakter pojednání klenby je shodný s ostatními klenbami patra, které mají nízké hřebínky. Prostor schodiště býval opatřen zábradlím s dřevěnou balustrádou. Vstup z chodby do jižní místnosti je osazen ušatým portálem s kapkami stejného typu jako jinde v patře. Místnost je zaklenuta klášterní klenbou se čtyřmi lunetami a kruhovým štukovým zrcátkem ve vrcholu. Osvětluje ji sdrúžené okno a při vstupu se nalézá nika s mladší zazdívkou. Přístup k topeništi v této místnosti byl řešen z lodžie dvířky v ostění téhož typu, který se vyskytuje v chodbě jižní části křídla.

Stejně ostění vroubí vstup do komína u severního pokoje. Vstup je z chodby opatřen opět ušatým portálem. Místnost má plochý zrcadlový strop, niky sdrúžených oken rovně přeložené, je vybavena krbem stejného typu jako místnost jihovýchodního nároží. Na fotografii z roku 1982 jsou ještě dvoukřídlé výplňové dveře s volutovým barokním kováním závěsů. Dveře, stejně jako zábradlí schodiště v chodbě, jsou dnes odcizené. Úprava stropu a okenních nik působí dojmem, že je pozdější než pojednání ostatních prostor patra. Je možné, že pochází až z doby po polovině 18. století.

Severní a východní fasáda je členěna vodorovně kordonovou a patrovou římsou, nad okny patra pak probíhá římsa. Svisle fasády člení leseny. V severní fasádě je nad středními sdrúženými okny patra osazen nezřetelný obraz na plechu. Nesouměrnost průčelí vyvažuje panelování v omítce při severovýchodním nároží.

STAVEBNÍ HISTORIE

Vývoj čechovického feudálního sídla lze na stavebních reliktech sledovat od vrchoiného středověku. Písemné prameny jsou pro toto období v našem případě jen chabou pomůckou bez přímé výpovědi, a tak nezbyvá než se obrátit ke stavbě samotné.

Obr. 18: Čechovice, zámek, místnost na severním okraji severního dílu patra východního křídla. Stav 1982.

Jádro objektu, skryté ve stavbě zámecké sýpky, představuje gotická palácová tvrz trojdílné dispozice, jejíž hmota dosahovala značné výšky. Doloženo je jejich pět podlaží včetně mírně zahloubeného suterénu. Tvrz je stavěna z lomového kamene, nároží v plné výšce armují rozměrné žulové kvádry.

Dosud známé detaily, které lze přiřadit k počáteční etapě vývoje tvrže, což jsou v první řadě žulová ostění hrotitých okének druhého podlaží, jsou záležitostí značně utilitární a jejich přesnější datace není bez problémů. Shodu, jakou však vykazují s podobnými detaily na nejstarší fázi hradu v Prostiboři (Kopec), které zřejmě pocházejí z přelomu 13. a 14. století nebo první poloviny 14. století, či s okénky kostela sv. Petra ve Stříbře z téhož období, snad můžeme považovat za vodítko k datování čechovických detailů do stejné doby. Jediným dosud známým náročněji zpracovaným detailem, který k první fázi tvrže také náleží, je ostění okénka s jeptiškou, které se nachází v bývalém čtvrtém podlaží tvrže. Také jeho datace do první poloviny 14. století je možná.

Samotný stavební typ tvrže, jako trojdílného vícepodlažního paláce, není pro dataci s ohledem na značný časový rozptyl výskytu významnějším přínosem. Nejbližší srovnatelné analogie, které jsou datované, představují pouze rámcové vodítko. Tvrz Kašovice podle D. Menclové (1972, 103) stála údajně už ve čtyřicátých letech 14. století, Čachrov, jehož situace je však poněkud odlišná, pochází z 80. let téhož století (táž., 109). Téměř naprostou shodu s čechovickou tvrzi v základním utváření půdorysu i v jeho rozměrech vykazuje tvrz v Nekmíři, postavená záhy po roce 1358 (Švábek 1984, 28-34). Stav poznání tvrže v Renčích, jejíž jádro zřejmě bylo téhož typu, umožňuje pouze rámcovou dataci do 14. století (srov. Anderle 1985, 74-86). Trojdílná dispozice paláce tvrže v Újezdě sv. Kříže je pak výsledkem složitějšího vývoje a k řešení našeho problému nepřispívá. Útržkovitá historie čechovického sídla jako pravděpodobnou možnost naznačuje, že stavebníkem tvrže byl některý ze zemanů z Bukovce nejspíš v 1. polovině 14. století, případně ještě těsně po polovině tohoto století. Soudit tak lze ovšem pouze z vývoje predikátu a jen na základě několika zmínek značně časově odlehklých (1289 - 1355, viz výše).

V gotické fázi čečovické tvrze byl dominantou sídla zmíněný palác, který dosahoval výše alespoň pěti podlaží. Hlavní vstup do paláce byl situován v nádvorním průčelí v úrovni druhého podlaží. To předpokládá, že vstup byl opatřen nejspíš dřevěným perónem. Dispozice patrně všech podlaží byla trojdílná. Střední užší část půdorysu byla věnována komunikaci. Sem též ústil hlavní vstup. Od počátečního období je třeba očekávat, že palác byl zapojen do ohrazení tvrziště, jehož podobu zde můžeme jen odhadovat na základě analogií. Palác, zřejmě svým západním průčelím protilehlým vstupu, vymezoval na této straně okraj tvrziště. K jižnímu a severnímu konci paláce se pak přikládalo ohrazení nejpravděpodobněji kamennou zdí obvykle čtyřúhelného průběhu. Analogickou situaci lze sledovat například na tvrzi v Nebílově, Renčích nebo Rovném. V Čečovicích pozůstatky gotického ohrazení nebyly nalezeny a jejich eventuální zjištění připadá archeologii. V ohrazení je třeba předpokládat vedle paláce další méně výstavné doprovodné stavby. Ohrazení tvrze bylo bezpochyby doplněno zemním opevněním, příkopem a vnějším valem. Lze připustit, že příkop mohl být napouštěn vodou z potůčku, kterou nadržoval rybník zobrazený na katastrální mapě vsi z roku 1838 severozápadně od panského dvora (SÚA Praha, IS Klatovsko 549). Opevnění doplňoval rybník pod tvrzí, doložený poprvé v roce 1587 (cit. výše).

Působení bratrů Velhartických v Čečovicích je spojeno s řadou problémů. V zápisech z r. 1364, které se týkají výkonu patronátního práva ke zdejšímu kostelu, je na prvním místě jmenován Jan, poprvé dokonce bez bratra Václava, který trojici doplňuje až ve druhém záznamu (LCI, 45, 50). Zda je pořadí jmen dílem náhody nebo vyjadřuje poměr bratrů k Čečovicím nebo obecně hierarchii mezi nimi, zřejmě nelze říci. Právě tak se v oblasti dohadů pohybuje odpověď na otázku, zda některý z bratrů v Čečovicích trvaleji pobýval. S ohledem na významné postavení všech tří to nepovažuji za pravděpodobné, a tudíž také pochybuji o teoretické možnosti, že by stavebníkem tvrze byl některý z nich. Řešení těchto problémů může souviset s odpovědí na otázku, kdo je stavebníkem současného kostela v Čečovicích. Tu ale považuji nadále za otevřenou. Od konce 14. a začátku 15. století sloužili na Čečovicích rožmberští purkrabí. Zprávy o nich jsou jedinými, byť nepřímými doklady existence zdejšího sídla z té doby.

Pro stavební dění v čečovické tvrzi scházejí po dobu 15. století doklady. Podle stop ožehnutí, zjištěných na záklenku bývalého vstupu do tvrze, které jsou překryté omítkou ze 16. století, lze uvažovat o požáru, který snad tvrz v tomto období postihl.

V první polovině 16. století byl palác tvrze, snad po poškození ohněm, výrazněji přestavován. Možná, že s tím souvisejí zásahy do příček v suterénu, které se zdají být natolik rozsáhlé, že lze předpokládat, že v patrech byly budovány zcela nově. Detail, který k této fázi náleží, představuje ostění vstupu do jižního suterénu a možná i klenba tohoto prostoru, není-li o něco pozdější. V jakém vztahu k této etapě je úprava velkých oken ve třetím a čtvrtém podlaží tvrze, se dosud nepodařilo zjistit. Snad záklenutí jižního suterénu souvisí s pracemi ve vyšších po-

dlažích, včetně úpravy oken a provedení kletovaných omítek v interiéru. Zřejmě to bylo provedeno za některého z majitelů, kteří se v držení Čečovic vystřídali do roku 1546 (viz výše).

Podle stop na jižním průčelí paláce tvrze můžeme předpokládat, že v 16. století v nějaké formě stálo také jižní křídlo objektu. K tomu přispívá výpověď Dilčích cedulí z roku 1587 (cit. výše), které poprvé, pokud je známo, dávají bližší pohled na sídlo. Šlo tehdy o komplex více budov v ohrazení, z nichž jsou jmenovány tvrz, sladovna a pivovar. Při tvrzi, pravděpodobně v poloze dnešního dvora, byl dvůr s ovčínem, při dvoře chmelnice a štěpnice, pod tvrzí rybník.

Půdorys sklepa pod jižním křídlem pravděpodobně naznačuje rozsah jádra této části sídla, která ještě asi v 16. století zaujala celý prostor křídla. V přízemí z renesanční etapy přetrvává místnost opatřená klenbou s vysokými hřebínky.

Starší zástavba existovala patrně i v místech východního křídla a její část do něho byla nejspíš pojata, jak naznačuje situace v nádvorní partii přízemí.

Velmi důležité pro vývoj zámku bylo 17. století. Právě z této doby však není znám dostatek písemných pramenů, které by toto dění osvětlily. Úpravu fasády okolo oken patra jižního křídla, krby v jeho střední partii a snad i kasetový strop lze považovat za projev manýrismu. Na základě toho se můžeme domnívat, že jižní křídlo bylo rozsáhle přestavováno nejspíš na počátku 17. století. Zda ještě za Lobkoviců, nebo až na začátku zdejšího působení Trautmansdorfů (od 1623) nelze zatím říci.

Stav sídla v 60. letech 17. století charakterizuje urbář, který stručně zaznamenává vybavení stavby (cit. výše). O pivovaru a areálu zámku není zmínka. Je otázka, zda to lze považovat za signál změny využití objektu, nebo jen o opomenutí. Pozornosti sestavovatele urbáře ale neunikl vysoký val, který měl zámek obklopovat (tak pramen vykládá A. Sedláček 1893, 118 a po něm další autoři). Terén v jihozápadním předpolí zámku existenci takové fortifikace připouští, na ostatních stranách ale beze stopy zmizela.

Zánik opevnění mohl být spojen s pokračováním ve výstavbě zámku, která se soustředila na jeho východní křídlo. Tato fáze opustila tvarosloví patrně na jižním křídle (fasády, krby), které snad ani nebylo ve své předešlé etapě dokončeno. Zřejmě až nyní byly jednotlivé části objektu výškově sjednoceny. V souvislosti s tím asi byly sníženy stropy patra jižního křídla.

Východní křídlo, vybavené v nádvorním průčelí arkádami v přízemí slepými a otevřenými pouze v patře, odpovídá raně barokní produkci. Úprava vnitřních prostor zejména v patře však ještě vychází z tvorby manýrismu, jak se projevil například na zámku Kratochvíle.

Stavba byla rozvržena už někdy v poslední třetině 17. století, ale realizace se pravděpodobně vlekla. Tak lze zřejmě vysvětlit v některých prvcích odlišný výraz severní partie východního křídla. Odpovídala by tomu také Schallerova zpráva (1789, 120), že zámek byl vystavěn do „třírohé“ podoby na začátku 18. století. Neodporovalo by tomu ani vročení 1715 na vstupní bráně, o jehož auten-

tičnosti v jeho nynější poloze a podobě však lze s úspěchem pochybovat.

Rozvoj areálu zámku byl dovršen dokončením přestavby bývalého paláce tvrze na sýpku, pro něž terminus ante quem tvoří vročení A. D. 1752 na průvlaku stropní konstrukce. Zámek byl obýván, snad až na výjimečné epizody, pouze úředníky panství a zámeckým kaplanem (viz výše). S takovou funkcí patrně bylo počítáno už při stavbě východního křídla, které se v patře rozpadá na dvě samostatné jednotky s vlastní vertikální komunikací.

Zámek v podstatě v nezměněné podobě dožil až do začátku našeho století. Přelom ve využívání objektu znamenala pozemková reforma po vzniku Československé republiky. Do přízemí jižního křídla byly vloženy stropy

klenuté do travers a zřejmě z té doby pochází adaptace těchto prostor na stáje. Asi v téže době stejné využití postihlo i část nádvorní partie přízemí východního křídla. Poslední stavební úpravy na zámku proběhly v roce 1955. Z té doby pochází oprava fasád a vestavba záchodů a příček do arkád v patře. Díky tomu, že byly udržované střechy, zůstávaly krovy a dřevěné konstrukce v patrech ve vynikajícím stavu a jinak pustnoucí objekt přežíval bez podstatnější újmy, nepočítáme-li ztráty detailů a divoké zřizování garáží v přízemí.

Požár v roce 1990 a nezájem napravit jeho následky učinil konec naději na celistvé přežití této památky, která se stále rychleji mění ve zříceninu.

LITERATURA:

- AČ:** Archiv český čili staré písemné památky české i moravské II, III, ed. Fr. Palacký, Praha 1842, 1844.
- Anderle, J.** 1985: Řenče. Ročenka Klubu Augusta Sedláčka. Plzeň.
- Anderle, J., Švábek, V.** 1989: Hradby na Strašicku. Castellologica bohemia 1. Praha.
- Birner, Z.** 1976: Chodsko a Český les. Praha.
- Bilek, T.** 1883: Dějiny konfiskací v Čechách po r. 1618 I. Praha.
- CB:** Codex diplomaticus et epistolarius regni Bohemiae I, ed. G. Friedrich, Pragae 1904 - 7.
- Emler, J. ed.** 1876: Ein Bernaregister des Pilsner Kreises. Prag.
- Fridrich, J.** 1972: Velkostatek Horšovský Týn a Čechovice v letech 1539 - 1621. Minulosti Západočeského kraje IX. Plzeň.
- Hofmann, G.** 1975: Velkostatek Horšovský Týn 1544 - 1947. Inventář fondu SOA Klatovy.
- Kaigl, J.** 1993: Kostel sv. Mikuláše v Čechovicích. Zprávy památkové péče 3. Praha.
- Kolář, M.** 1874: Kostel v Čechovicích blízko Horšovského Týna PA IX. Praha.
- Kolář, M. - Sedláček, A.** 1902: Českomoravská heraldika I. Praha.
- Kolektiv,** 1985: Hradby, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku IV. Praha.
- Kolektiv,** 1989: Dějiny českého výtvarného umění II/1. Praha.
- Kolektiv,** 1991: Pražská architektura. Praha.
- LC:** Libri confirmationum ad beneficia ecclesiastica Pragensem per archidiocesim I, VI, VII, ed. J. Emler, Pragae 1874, 1883, 1886.
- Libal, D. a kol.** 1993: Kostel sv. Mikuláše v Čechovicích na Horšovskotýnsku, evropská záhada gotické architektury. Zprávy památkové péče 2. Praha.
- Menclová, D.** 1972: České hradby 2. Praha.
- Ottův slovník naučný V,** XXV. Praha 1892, 1906.
- Poche, E. a kol.** 1977, 1978: Umělecké památky Čech 1, 2. Praha.
- Procházka, Z.** 1982: Tvrz v Čechovicích. Výroční zpráva OA Domažlice VI. Horšovský Týn.
- Procházka, Z.** 1993: Nové poznatky v oblasti „nevýznamných“ památek jihozápadních Čech. Zprávy památkové péče 3. Praha.
- RB:** Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae, Pars II, ed. J. Emler, Praha 1882.
- RT:** Pozůstatky desk zemských království Českého r. 1541 pohorelých, ed. J. Emler, Praha 1870.
- Sedláček, A.** 1893, 1897: Hradby, zámky a tvrze království Českého IX, XI. Praha.
- Schaller, J.** 1789: Topographie des Königreichs Böhmen. Klattauer Kreis. Prag und Wien.
- Sommer, J. G.** 1839: Das Königreich Böhmen VII. Prag.
- Tingl, F. A.** 1866: Libri quinti confirmationes. Pragae.
- Tingl, F. A.** 1867: Liber primus confirmationum I. Pragae.

BAUENTWICKLUNG DES FEUDALSITZES IN ČEČOVICE

Das Schloß in Čečovice (Bezirk Domažlice) bildet heute ein dreiflügeliges Areal den Hofraum umgebend abgeschlossen an der Zutrittseite mit einer Mauer mit gewölbtem Tor. Das Objekt brannte im Jahre 1990 aus und seit dieser Zeit verschlechtert sich sein technischer Zustand weiter. Den westlichen Flügel des Schlosses bildet ein Barockspeicher mit erhaltenen sozusagen vereinzelt Holzkonstruktionen, der vor dem Jahre 1762 aus einem Objekt der gotischen Feste zugerichtet wurde. Diese hatte einen rechteckigen dreiteiligen Grundriß. Im heutigen Bau kann man die Überreste seiner fünf Etagen verfolgen. Gotische Steinmetzdetails datieren diesen Bau ungefähr an die Wende des 13. und 14. Jahrhunderts, eventuell in die erste Hälfte des 14. Jahrhunderts. Das Objekt gehört zum Typ der Palastfesten, hier aber mit bedeutend betonter Vertikalität. Man kann voraussetzen, daß der Palast am Rande der Befestigung stand um mit seiner längeren westlichen Wand ihren Umfang begrenzte. Die Überreste weiterer Bebauung der Feste in dieser Zeit weder ihre Befestigung sind nicht bekannt. Die Bauherren der Feste waren offenbar Edelleute aus dem benachbarten Bukovec. Bekannte schriftliche Quellen lassen diese Feste ohne Bemerkung und die erste mehr bestimmte Andeutung ihrer Existenz erscheint in ihnen bis zur Wende des 14. und 15. Jahrhunderts, wann hier die Anwesenheit der Rožmberger Burggrafen verzeichnet ist. In der ersten Hälfte des 16. Jahrhunderts sind im Objekt Bauzurichtungen belegt und in der folgenden Hälfte existierte schon mit Gewißheit der Südflügel. Die Quelle aus dem Jahre 1587 führt in der Umzäunung der Feste auch eine Brauerei mit einer Mälzerei an. Die Gestalt des Südflügels beeinflusste dann ausdrucksvoll der Manierismus, der sich in den Interieuren und den Fassaden seines Stockwerkes äußerte. Wir wissen nicht, ob dieser Umbau noch von den Lobkovic unternommen wurde, die Čečovice als Bestandteil des Gutes Horšovský Týn hielten, oder erst von den Trautmansdorfs, die das Gut im Jahre 1623 als Konfiskation erwarben. Nach dem Urbar aus den sechziger Jahren des 17. Jahrhunderts umgab damals das Schloß ein hoher Wall. Nähere Informationen über die Baugestalt des damaligen Schlosses aber bringt die Quelle nicht. Aus der Existenz des Walles kann man vermuten, daß damals das Schloß noch keinen frühen Barockumbau durchgemacht hatte, der durch den Bau des östlichen Flügels den erwogenen Rahmen der Erdbefestigung überschritt, wie man aus der Terraingestaltung urteilen kann. Dieser begann dann offensichtlich noch in der zweiten Hälfte des 17. Jahrhunderts das Schloß in seine Gipfelgestalt zu bilden und das namentlich durch den schon erwähnten Umbau des östlichen Flügels, der nach einigen Zeichen ein älteres kleineres Objekt in sich einschloß. Die Hoffassade des östlichen Flügels war mit Arkaden gegliedert im Erdgeschoß mit Blendbogen, im

Stock mit offenen. Im Stock entstanden zwei Wohnkomplexe mit selbständigen vertikalen Verbindungen verbunden mit einem Bogengang. Das plastische Aussehen dieses Baues ist noch durch die vorhergehende Schaffung des Manierismus (Gewölbe und sein Stuckschmuck, Kamine) beeinflusst. Im Norsteil des Flügels erscheinen jüngere Barockeingriffe, welche die sich schleppende Realisation der ursprünglichen Absicht ausdrücken können. Auch die Beendigung des Schloßspeichers, für die terminus ante quem die Datierung 1752 bildet, ist im Einklang mit dieser Vorstellung. Das Schloß diente als Beamstensitz des Gutes von Týn, in dessen Rahmen das Gut Čečovice eine Verwaltungsselbständigkeit bis in den Anfang unseres Jahrhunderts behielt, und seiner Zeit war hier auch die Kaplanswohnung zur Dorfkirche.

ABBILDUNGEN

- 1: Čečovice, Schloss von Nordsten. Stand im Jahre 1982.
- 2: Dorfkern von Čečovice. Stand im Jahre 1993.
- 3: Čečovice im Jahre 1838 IS KI 549 SÚA Praha. Schraffiert brennbare, voll unbrennbare Objekte. (Zeichnung des Autors)
- 4: Čečovice, Schloss, Grundriß des Untergeschosses. Schräg gekreuzt gotisches-, senkrecht gekreuzt Renaissance-, schräg schraffiert Barock-Mauerwerk. (Verarbeiter J. Anderle)
- 5: Schloss, Grundriß des Erdgeschosses. Schräg gekreuzt gotisches-, senkrecht gekreuzt Renaissance-, senkrecht schraffiert Manierismus-, schräg schraffiert Barock-, gestrichelt schraffiert Klassizismus-, weiss jüngeres und nicht bestimmtes Mauerwerk. (Ausgearbeitet von J. Anderle)
- 6: Čečovice, Schloss, zweites Geschoss des Speichers. Stand im Jahre 1991.
- 7: Čečovice, Schloss, Grundriß des zweiten Geschosses. Schräg gekreuzt gotisches-, senkrecht gekreuzt Renaissance-, senkrecht schraffiert Manierismus-, schräg schraffiert Barock-, gestrichelt schraffiert Klassizismus-, weiss jüngeres und nicht bestimmtes Mauerwerk. (Ausgearbeitet von J. Anderle)
- 8: Čečovice, Schloss, Überreste der Fensterchen der gotischen Feste in der Westfront des Speichers zwischen dem 1. und 2. Geschoss.
- 9: Čečovice, Schloss, Grundriß des 3. Geschosses des Speichers. Schräg gekreuzt gotisches-, senkrecht gekreuzt Renaissance-, schräg schraffiert Barockmauerwerk. (Ausgearbeitet von J. Anderle)
- 10: Čečovice, Schloss, Gotisches Fensterchen in der Westfront des Speichers.
- 11: Čečovice, Schloss, Fensterchen im Südgiebel des Speichers.
- 12: Čečovice, Schloss, Gotisches Mauerwerk im Südgiebel des Speichers, in dem unteren Teil über der verbrannten Barockdecke Spuren der Renaissancecke. Stand des Jahres 1991.
- 13: Čečovice, Schloss von Südwesten. Stand des Jahres 1991.
- 14: Čečovice, Schloss, Kamin im Stockwerk des Südflügels. Stand im Jahre 1982.
- 15: Čečovice, Hofraum des Schlosses von Norden. Stand im Jahre 1991.
- 16: Čečovice, Schloss, Hofraumfront des Ostflügels. Stand im Jahre 1985.
- 17: Čečovice, Schloss, Zimmer am Südrand des Südteilstockes des Ostflügels. Stand im Jahre 1991.
- 18: Čečovice, Schloss, Zimmer am Nordrand des Nordteilstockes des Ostflügels. Stand im Jahre 1982.